

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานโครงการก่อสร้าง :ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ” ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงสภาพและปัญหาของการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานโครงการก่อสร้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ โดยดำเนินการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อและผู้ปกครองท้องที่ ในช่วงเดือน กรกฎาคม- กันยายน 2554 โดยผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาจากข้อมูลด้านเอกสารและประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ ดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดและกระบวนการบริหารงานโครงการก่อสร้าง
2. การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้กับการบริหารงานโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
3. ประสิทธิภาพการบริหารงานโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
4. ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลเอกสาร แนวความคิดและกระบวนการบริหารงานก่อสร้าง

1.1 จากแนวความคิดในการบริหารงานก่อสร้าง การบริหารงานก่อสร้าง คือ กระบวนการวางแผน ดำเนินการ และการควบคุมโครงการ เพื่อให้ได้สิ่งก่อสร้าง ที่ใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ ภายใต้เงื่อนไขที่เกิดขึ้น เช่น งบประมาณและเวลา วิธีการบริหารงานก่อสร้างจึงเป็นการผสมผสานกัน ระหว่างวิธีทางเทคนิค และวิธีการบริหารสมัยใหม่ ซึ่งมีพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และด้านศิลปะ การบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จ ต้องสามารถรวมวิทยาศาสตร์และศิลปะ เข้าด้วยกันให้ได้ กล่าวคือ ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์จะช่วยในการตัดสินใจ เลือกแนวทาง เทคนิค และวิธีดำเนินการ ความรู้ด้านศิลปะจะช่วยในการบริหารงานบุคคลที่ร่วมงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดซึ่งงานก่อสร้างเป็นงานที่มีบุคคลหลายวิชาชีพมาทำงานร่วมกันการดำเนินโครงการก่อสร้างซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป

จากการดำเนินโครงการประเภทอื่น ๆ คือ มีลักษณะผสมผสานระหว่าง งานเทคนิค การเงิน และการบริหารทั่วไป ดังนั้น แนวทางในการดำเนินงานก่อสร้างสมัยใหม่โดยวิธีการบริหารงานก่อสร้างจึงนับว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่จะช่วยให้โครงการก่อสร้างเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยปราศจากปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นน้อยที่สุดในการบริหารโครงการก่อสร้างในภาครัฐ นอกจากความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และด้านศิลปะที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วยังต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับอย่างสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติการบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุต่อเป้าหมายในการบริหารราชการ คือ “หลักธรรมาภิบาล” นั่นเอง

1.2 กระบวนการบริหารงานก่อสร้าง การจัดการงานก่อสร้างเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งงานก่อสร้าง ประกอบด้วยทรัพยากร 4 ประเภท คือ คน เงิน วัสดุ และเครื่องจักรผสมผสานกันจนโครงการสำเร็จโดยใช้วิธีปฏิบัติและการจัดการ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการบริหารงานก่อสร้างประกอบด้วย 1.คน 2.เงิน 3.วัสดุ 4.เครื่องจักร 5.วิธีปฏิบัติและ 6.การจัดการ

2. การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ

การบริหารงานและการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อโดยรวมแล้วก่อนที่จะมีการนำหลักธรรมาภิบาลเข้ามาใช้ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อก็ได้ยึด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของส่วนราชการในการดำเนินการปฏิบัติงานอยู่ก่อนแล้ว เพียงแต่หลักธรรมาภิบาลที่นำมาปฏิบัตินั้นเป็นการ ต่อยอดและประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และให้เกิดความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานบริการประชาชน อีกทั้งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อองค์กรและประชาชนของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ และผู้บริหารระดับสูง จากการปฏิบัติที่นำแนวทางพื้นฐาน 6 ประการของหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นราชการส่วนท้องถิ่นใน การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ จึงต้องดำเนินการตามวิธี

ปฏิบัติราชการทางการปกครอง กล่าวคือ ในการดำเนินการบริหารงาน โดยมี กฎหมาย ระเบียบ เป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารงานหรือดำเนินการต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของทางราชการ ตามที่ส่วนกลางได้ให้อำนาจมาปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ตลอดจน ได้ตราข้อบังคับเพื่อเป็นการบังคับใช้และเป็นแนวทางปฏิบัติในทางปกครองอีกด้วย เช่น

1.1 มีการใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่

1.) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับ ปัจจุบัน

2.) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

3.) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารกิจการและการบำรุงรักษา ระบบประปาหมู่บ้านพ.ศ. ๒๕๔๘

4.) ประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานงานทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๐

1.2 มีการมอบอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการ ดำเนินการให้แก่บุคลากรในองค์กรมีความรู้ความสามารถให้ตามความเหมาะสมโดยมุ่งเน้นความ สะดวก รวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของ ส่วนราชการ ได้แก่ คำสั่งมอบหมายหน้าที่การงาน

“อบต.ได้ยึดเป็นหลักปฏิบัติ โดยได้ดำเนินการเกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ทันสมัยและเป็นธรรม ภายใต้การยอมรับและปฏิบัติตามของประชาชนโดยมุ่งหวังให้เกิด ความเป็นธรรมและเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก เช่น การต่อเติมอาคารที่ไม่ได้รับ อนุญาต การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ใช้ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 ประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานงานทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ ระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารกิจการและการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านพ.ศ. ๒๕๔๘” (นายพรชัย ทองสัมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2554)

“คณะผู้บริหารเราได้เสนอให้สภา อบต.พิจารณา ข้อบัญญัติ ข้อบังคับ องค์การบริหาร ส่วนตำบลบึงชำอ้อ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ อบต. นอกจากนี้เรื่อกำหนดถึงความ

เหมาะสมในการใช้บังคับ ถ้าจำเป็นก็ต้องใช้บทลงโทษ สำหรับกฎ ระเบียบ ที่เราใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ เราก็กำชับมีความเคร่งครัด คือการปฏิบัติงานทุกอย่างต้องเป็นไปตามกฎระเบียบ สำหรับเจ้าหน้าที่ทุกคนมีความรับผิดชอบสูง เพราะฉะนั้นการทำงานอะไรที่เป็นความถูกต้องที่เป็นกฎระเบียบก็จะปฏิบัติตามนั้นจะไม่มีการฝ่าฝืนครับ”

“นอกจากนี้ นายก อบต. ยังได้มอบอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่พนักงาน อบต. ในระดับบริหารเพราะมีความรู้ความสามารถ ให้ตามความเหมาะสม โดยเน้นถึงความสะดวก รวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจในการให้บริการกับประชาชน”

(นายเลิศ สว่างลัยเล็ก, สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2554)

“กฎระเบียบของเรามีทั้งกฎระเบียบของ อบต.เอง กับที่ประกาศ ออกระเบียบเองทั้งตั้งแต่ ระดับหัวหน้าส่วน ปลัด อบต. จนถึงท่านนายก อบต. นอกจากนี้เราต้องใช้ตามระเบียบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย แต่ถ้าเป็นการบริหารงานบุคคลทุกอย่างต้องเป็นไปตาม ก.อบต.จ.ปทุมธานี ค่ะ”

(นางบุญอ้อม คงมี, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2554)

2. หลักคุณธรรม

มีการดำเนินการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและมีความเสมอภาคอย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น

1. จัดให้มีประกาศมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายข้าราชการประจำ
2. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่จริงจัง และมีคุณธรรม ยุติธรรม เพื่อกระตุ้นให้พนักงานมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อได้ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความก้าวหน้า มีมาตรฐานระดับสากล เพื่อที่จะได้นำความรู้ความสามารถมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้อื่นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
4. กำหนดระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินการในการให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือก เพศ อายุ หรือระดับการศึกษา ตลอดจนมีมาตรการบังคับแนวทางปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ

“ได้นำมาใช้กับการกำหนดแนวปฏิบัติ และการรณรงค์ให้การปฏิบัติหน้าที่ของ พนักงานและเจ้าหน้าที่ของอบต. ปฏิบัติโดยยึดหลักความถูกต้อง ความดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ขยัน อดทน และมีระเบียบวินัย รวมทั้งการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีงามที่ถูกต้องแก่สังคม โดย จัดให้มีการฝึกอบรมพนักงานและเจ้าหน้าที่ และมีการติดตามดูแลของฝ่ายบริหารตลอดเวลา”

“สำหรับการวางมาตรฐานทางคุณธรรม อบต.เราได้จัดทำประกาศมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม ทั้งฝ่ายการเมือง และฝ่ายข้าราชการประจำ”

(นายเลิศ สว่างลัยเล็ก, สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2554)

“ในเรื่องคุณธรรมทุกอย่างเลยโดยเฉพาะ ในเรื่องของการสั่งการ การแบ่งงาน ความ รับผิดชอบ แล้วก็เราจะมีการประเมินงานปีละ 2 ครั้ง เราจะมีแบบประเมินที่เป็นแบบประเมินตาม ระเบียบราชการ ที่จะต้องประเมินและให้เจ้าตัวได้รับทราบว่าเขาได้รับผลการประเมินอย่างไร อันนี้คือ หลักคุณธรรมที่เราประเมินตามผลงานจริง ๆ”

“ในแต่ส่วนเรากำหนดให้แสดงระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินการในการให้บริการ แก่ประชาชนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือก เพศ อายุ หรือระดับการศึกษา ตลอดจนวางมาตรการบังคับ แนวทางปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่”

(นายพรชัย ทองสัมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2554)

3. หลักการมีส่วนร่วม

มีการดำเนินการตามแนวทางที่กฎหมาย ระเบียบ ของทางข้าราชการกำหนด โดย ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้เรียนรู้ทำความเข้าใจร่วมแสดง ทัศนะร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทางร่วมการแก้ไขปัญหาร่วมใน กระบวนการตัดสินใจและร่วมกระบวนการพัฒนา โดยใช้เวทีประชาคมตลอดจนเวทีสภาองค์กร การบริหารส่วนตำบลบึงจำอ้อ เช่น

1. มีการแต่งตั้งประชาชน ผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าร่วมกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ต่างๆ แผนการจัดซื้อ/จัดจ้าง
2. มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมในการจัดซื้อ/จัดจ้าง ในทุกโครงการ
3. มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวน ให้ประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การบริหาร โครงการต่างๆในรูปแบบเวทีประชาคม

4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพิจารณางบประมาณดำเนินการในโครงการต่างๆ

“เวลาอบต.จะจัดทำโครงการต่างๆ ก็จะแจ้งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกอบต.ในหมู่บ้าน ช่วยประชาสัมพันธ์ ให้ลูกบ้านได้ทราบถึงการพัฒนาในเขตหมู่บ้านและชาวบ้านก็จะไปร่วมเข้าฟังและร่วมแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ครับ”

“เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยมีตัวแทนของประชาชนเป็นตัวกลาง ประสานกับ อบต. เช่น อบต.มีการประชุมสภาอบต. ทาง อบต. ก็จะเชิญไปรับฟังการแก้ไขปัญหาข้อแนะนำ หรือให้เสนอความคิดเห็น อบต.จะจัดงานอะไรก็จะแจ้งเชิญให้ไปร่วมงาน”
(นายประยูร อินโต, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2554)

“สภาอบต.บึงชำอ้อเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจเรื่องการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ คิดว่าดีนะเพราะว่าเราต้องทำงานทำงานร่วมกันหลายๆส่วน”
(นายจรัส สงวนพงษ์, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2554)

“และเพื่อประสานความร่วมมือส่วนร่วม อบต.ได้จัดให้ทุกๆภาคส่วนได้มีการประชุมสัมมนาและทัศนศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ ทำให้เราได้มีโอกาสไปดูการทำงานของที่อื่นเขาและนำมาพัฒนาตำบลของเรา”
(นายชัยรัตน์ รักเดช , สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2554)

4. หลักความโปร่งใส

มีกระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมาซึ่งแจ้งได้เมื่อมีข้อสงสัย และประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆซึ่งสามารถตรวจสอบได้ เช่น การดำเนินการ โครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล บึงชำอ้อ มีขั้นตอนการปฏิบัติที่โปร่งใสและเกิดความโปร่งใсыิ่งขึ้นในขั้นตอนของการบริหารงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งก็คือ“การจัดซื้อ/จัดจ้าง” เพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุที่ต้องการในกิจกรรม/โครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อจึงได้ถือปฏิบัติตามระเบียบข้อกฎหมาย และหนังสือสั่งการต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด มีงานพัสดุ ส่วนการคลัง เป็นหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่รวบรวมความต้องการพัสดุของแต่ละส่วนราชการ มาจัดทำเป็นแผนรวมในการจัดซื้อ/จัดจ้างทั้งหมด

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอบราคาและการประกวดราคาได้มีมาตรการเพื่อให้เกิดความ โปร่งใสเป็นธรรม และตรวจสอบได้ดังนี้

1. การกำหนดเงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ได้เปิดกว้างไม่กำหนดเกิน ความจำเป็นเพื่อให้เกิดการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมและอย่างแท้จริง
2. มีมาตรการตรวจสอบการสมยอมในการเสนอราคา
3. มีมาตรการตรวจสอบผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน
4. มีการเปิดเผยราคากลางและรายละเอียดในการประมาณการกำหนดราคากลาง
5. มีการส่งเอกสารประกวดราคาไปยังสื่อต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้รับทราบ อย่างทั่วถึง เช่น ส่งไปยังศูนย์รวมข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับอำเภอ, กรมประชาสัมพันธ์, ผู้รับจ้างเหมาก่อสร้างต่าง ๆ ตลอดจน เว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
6. มีการปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ ป้ายประชาสัมพันธ์ข่าวสารการประกวดราคาของ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ โดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน และเป็นระบบ
7. มีการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบฯ โดยเจ้าหน้าที่ การเงินและบัญชี ผู้ทำหน้าที่ตรวจฎีกาเบิกจ่ายเงินทั้งในและนอกงบประมาณอย่างรอบคอบ รัดกุม ภายใต้อ “ระบบการควบคุมภายใน” ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อที่ได้มีการจัดวางระบบไว้ อย่างชัดเจนครอบคลุมหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ ตลอดจนการตรวจสอบจากเสมียน ตราอำเภอหนองเสือ ท้องถิ่นอำเภอหนองเสือ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 9 ตลอดจนมีการตรวจสอบโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
8. มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชน และศูนย์รับแจ้งข่าวสารการทุจริตและ เรื่องร้องเรียนขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อได้กำหนดให้ “สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล” ซึ่งตั้งอยู่ชั้น 2 ของสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ เป็น “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อ ประชาชน” และรับแจ้งเรื่องร้องทุกข์โดยมีวัตถุประสงค์
 - 8.1 เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลได้โดยมาติดต่อขอข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ต้องการได้ตามความเหมาะสมและตามกฎหมายที่กำหนดอันเป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
 - 8.2 เพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถรับทราบปัญหาความเดือดร้อนของ ประชาชน ตลอดจนเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การ

บริหารส่วนตำบลและสวัสดิภาพของประชาชน เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาและตรวจสอบเรื่องราวข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายโดยการประชาสัมพันธ์สู่ประชาชนผ่านทางสื่อต่าง ๆ ดังนี้

- 1.) เสียงตามสายประจำชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
- 2.) เสียงตามสายของรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
- 3.) เว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
- 4.) วารสาร “ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ”
- 5.) แผ่นพับ โปสเตอร์ เอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ
- 6.) ป้ายประชาสัมพันธ์

สื่อต่าง ๆ เหล่านี้มีความหมายอย่างยิ่งต่อการกระจายข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ สู่ประชาชนสามารถรับทราบความเคลื่อนไหวในทุกกิจกรรม /โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ โดยการเผยแพร่ข่าวสารที่น่าสนใจประจำวัน เช่น ข่าวความเป็นไปของบ้านเมืองที่สำคัญ ๆ กิจกรรม/โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ เป็นต้น

“ด้านความโปร่งใส เราจะมี การดำเนินการอย่างเป็นระบบนระดับ ไม่ว่าจะเป็นการทำแผน ทำโครงการ ก็จะมีการประกาศประชาสัมพันธ์ หรือการรับหนังสือร้องเรียนต่าง ๆ พอรับหนังสือร้องเรียน เราทำเสร็จเราก็แจ้งไปที่ผู้ร้องเรียนว่าขณะนี้ เราได้ทำเสร็จแล้ว อันไหนที่ทำได้ ถ้อยอันไหนที่ทำไม่ได้ก็แจ้งเค้าไปว่าเราทำไม่ได้เนื่องจากติดปัญหาอุปสรรค ก็คือ หนึ่งอาจเป็นที่ดินของ สปก. หรือของเอกชน ซึ่งเราไม่สามารถที่จัดงบประมาณของ อบต.เข้าไปจัดการให้ได้”

(นายเลิศ สว่างลัยเล็ก, สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2554)

“ในด้านความโปร่งใส อบต.ของเรามีการทำงานที่โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้นะ อบต.มีการเปิดเผยข้อมูลตรงไปตรงมา เราได้ใช้เครื่องมือที่เป็นสื่อแสดงความโปร่งใสได้แก่ การกระจายเสียงตามสาย เผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ จัดทำวารสาร ป้ายประชาสัมพันธ์ และนอกจากนี้เรายังมีศูนย์ข้อมูลข่าวของ อบต.เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลอีกทางหนึ่งด้วยครับ”

(นายพรชัย ทองสัมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2554)

“เรามีนงบประมาณที่จะใช้มากพอสมควร ซึ่งมันมีระเบียบพัสดุที่กำหนดไว้ชัดว่าจะต้องทำอะไร ทุกอย่างต้องเป็นไปตามขั้นตอน การทำงานเรื่องงบประมาณทุกอย่างเป็นไปตามขั้นตอน ระเบียบการพัสดุทุกอย่าง เวลาสตง.เขามาตรวจ ทุกอย่างก็ผ่านเพราะเราปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบค่ะ”

(นางบุญออม กงมี, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2554)

“อบต.บึงชำอ้อ มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาดี ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก เช่น มีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดซื้อ จัดจ้าง และยังมีจดหมายเชิญชวนผู้ประกอบการให้ทราบด้วยครับ”

(นายสำราญ เถลิ้มเกียรติศักดิ์, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2554)

“สำหรับผมเป็นผู้รับเหมา ดังนั้น ถ้าถามว่า อบต.บึงชำอ้อทำงานกัน โปร่งใสไหม ผมว่าเขาโปร่งใสดี ไม่ว่าจะมีความโครงการอะไร เขาก็จะมีหนังสือแจ้งไปให้ทราบทุกครั้ง”

(นายวุฒิชัย เหลืองประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2554)

“ก็มีความโปร่งใสนะ อบต.เปิดโอกาสให้พวกเราไปนั่งฟังเค้าอภิปรายในการประชุมสภา อบต. ทำให้พวกเรามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ก็ถือว่ามีการบริหารงานที่ดีนะครับ”

(นายประยูร อินโต, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2554)

5. หลักความรับผิดชอบ

มีการแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ หรือผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะรวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ เช่น การตรวจสอบดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม เส้นทางคมนาคม ขนส่ง ระบบไฟส่องสว่างทางสาธารณะ เพื่อความสะดวกและมีความปลอดภัย โดยมีคำสั่งแต่งตั้งและมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

“คิดว่า อบต.ก็มีความรับผิดชอบดีนะ เวลาชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน เช่น ถนนชำรุด ท่อน้ำแตก หลอดไฟทางเสีย พอเราแจ้งไป ทางช่าง อบต.ก็จะมีการเข้าไปตรวจดู และก็แก้ไข ถ้า

เล็กๆ น้อยๆ เขาก็รีบทำให้เลย แต่ถ้าเสียหายมากอย่างเช่นถนนพังมากๆ อบต.เขาก็จะจัดงบประมาณมาซ่อมแซมแก้ไขให้ อย่างนี้ก็มีความรับผิดชอบดีครับ”

(นายประยูร อินโต, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2554)

“สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เราได้มีการอนุรักษ์คลอง โดยมีการทำโครงการคลองสวยน้ำใส มีการเก็บผักตบชวา เก็บวัชพืช นี่ก็ประเด็นที่ 1 และประเด็นที่ 2 ก็คือเราใช้กฎหมายควบคุม เช่น อาคารควบคุมให้เขาทำถังดักไขมันทำการบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและห้ามปล่อยน้ำเสียให้ลงไปคลอง”

(นายพรชัย ทองสัมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2554)

6. หลักความคุ้มค่า

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรอิสระ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ที่มุ่งมั่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองและการบริหารงานจัดการและพัฒนาความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีมาตรฐานการครองชีพที่ดี เทียบเท่าสังคมเมือง ให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถคิดริเริ่ม และดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของการพัฒนาระบบประชาธิปไตย เป็นรากฐานที่สำคัญของการใช้สิทธิและเสรีภาพในการปกครองตนเอง และเป็นกลไกสำคัญที่นำมาซึ่งการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านและการทำงานอย่างมีคุณธรรม โปร่งใส มีส่วนร่วม สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้เกิดผลคุ้มค่ามากที่สุด แต่ผลกำไรหรือผลตอบแทนจากการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ไม่สามารถวัดความคุ้มค่าอย่างชัดเจนได้ ถ้าเป็นสาธารณะประโยชน์ ส่วนมากถือว่าเป็นบริการไร้กำไร ซึ่งผลประโยชน์หลายอย่างที่ได้รับจากโครงการต่าง ๆ ไม่อาจวัดออกมาเป็นตัวเลขเชิงปริมาณได้ เช่น สุขภาพของประชาชนที่ดีขึ้น สภาพของสังคมที่ดีขึ้น นั่นคือ ความคุ้มค่า ราชย์ของหน่วยงานราชการถือเป็นรายได้ของประชาชนที่จำเป็นต้องบริหาร

จัดการให้เกิดการกระจายไปทุกชุมชน ทุกหมู่บ้านจึงจะเข้าถึงหลักความคุ้มค่าซึ่งเป็นองค์การบริหาร ส่วนตำบลบึงชำอ้อได้ดำเนินการในจุดนี้โดยทั่วถึงมาตลอดในปัจจัยพื้นฐานและปัจจัยอื่น ๆ ที่ จำเป็นต้องบริหารจัดการให้เกิดการกระจายไปทุกชุมชน ทุกหมู่บ้าน จึงจะเข้าถึงหลักความคุ้มค่า ใน หลักการองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ ได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมเหตุสมผล ในด้านราคาและคุณภาพของพัสดุที่จัดหามาว่าเป็นประโยชน์ในการใช้งาน ประหยัด คุ้มค่ากับ งบประมาณที่มาจากภาษีของประชาชน ที่ได้ใช้จ่ายไป โดยมีกระบวนการปฏิบัติ ดังนี้

1. มีการสอบถามความคิดเห็น
2. มีการวางแผนการจัดหาพัสดุ
3. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดราคากลางของพัสดุ
4. มีกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างเป็นขั้นตอน
5. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

บึงชำอ้อ เป็นประจำทุกปี เป็นต้น

6. มีการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

7. มีสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตาม

ความสามารถให้การปฏิบัติงาน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

“ความคุ้มค่าก็ถือว่างานการก่อสร้างต่างๆ โครงการตามที่เราได้ตั้งงบประมาณเอาไว้ เรา คิดจากผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับนะ ผมคิดว่ามันคุ้มค่านะ ถ้าความคุ้มค่าในแง่ของการเมืองนะ ครบก็คือว่าทำให้ประชาชนของเราเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของชิ้นงานแต่ละอย่าง เช่น ตั้งแต่เริ่ม การสำรวจการทำแผน การตั้งงบประมาณ อันนี้คือความคุ้มค่า ทางด้านการเมือง อันนี้คือ ความคุ้มค่า ทางด้านสังคมเมื่อเค้ามีรายได้ดีขึ้นเศรษฐกิจดีขึ้น ถนนหนทาง สาธารณูปโภคก็ไปผ่านถึงบ้านเค้า สังคมเค้าจะดีขึ้นระดับมาตรฐานการครองชีวิตอยู่ก็อยู่ที่กินดี ครับ”

(นายเลิศ สว่างลัยเล็ก, สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2554)

“ถ้าพูดถึงความคุ้มค่าในเรื่องของการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ หรือว่าการใช้งบประมาณนั้น เราพยายามใช้อย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะเราคิดว่างบประมาณที่เราได้มานั้นเป็น งบประมาณที่ได้มาจากภาษีอากรของประชาชนเมื่อนำมาใช้ก็ต้องใช้ให้ได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

ยกตัวอย่างเช่น ถ้าซื้อรถยนต์มารถยนต์ก็ต้องนำไปปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายต้องเก็บขยะได้ของที่ซื้อมาแล้วใช้ไม่ได้เราไม่มี ต้องนำไปทำให้เกิดประโยชน์กับทาง อบต.มากที่สุด ครับ”

(นายพรชัย ทองสัมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2554)

“อบต.บึงชำอ้อ ได้นำหลักข้อนี้ มาใช้ในการบริหารงบประมาณ การบริหารโครงการก่อสร้าง อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ โดยยึดหลักที่ว่า จะต้องบริหารจัดการและใช้งบประมาณทรัพยากรที่มีอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม มีการรณรงค์ให้มีการประหยัด การใช้อย่างคุ้มค่า แก่บรรดาพนักงานและเจ้าหน้าที่”

(นางบุญออม คงมี, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2554)

3. ประสิทธิภาพการบริหารงานโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ

ผลจากการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ

“ผลจากการปฏิบัติงาน โครงการก่อสร้างต่างๆของ อบต.บึงชำอ้อเรา ที่ผ่านมา ผมคิดว่าเราประสบความสำเร็จในระดับที่สูงพอสมควรนะ เพราะจากการตรวจสอบจากหน่วยงานอื่นของรัฐ เช่น สตง. สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานท้องถิ่นอำเภอและที่ทำการปกครองอำเภอ อบต. ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการท้วงติง หรือมีข้อสังเกต เพราะเราได้ถือปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว”

(นายพรชัย ทองสัมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2554)

“คิดว่า อบต.บึงชำอ้อเราได้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโครงการก่อสร้างมีประสิทธิภาพ เพราะที่ผ่านมาก็ยังไม่มีพบเรื่องการร้องเรียนในเรื่องนี้เลย ค่ะ”

(นางบุญออม คงมี, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2554)

“เห็นว่าโครงการต่างๆของ อบต.บึงชำอ้อ ก็เรียบร้อยดี ชาวบ้านก็ได้รับประโยชน์การทำงาน ของ อบต.เรียบร้อยดี”

(นายนิวัติ อินอ้า, สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2554)

“โครงการก่อสร้างที่ อบต.บึงชำอ้อทำ นั้น เท่าที่เราสังเกตเห็นนะ ส่วนใหญ่ก็ดี แต่อาจจะมีปัญหาอยู่บ้างนะ เช่น พวกผู้รับเหมาอาจจะมีการฮั้วกันบ้างหรือเปล่าก็ไม่รู้แน่ แต่ผลงานของ อบต. ที่ออกมาชาวบ้านก็ได้รับประโยชน์นะ”

(นายลำเจียก อินโต, สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2554)

“ในส่วนของสภา อบต. เราก็มีระบบการตรวจสอบและติดตาม ผลการดำเนินการของ ฝ่ายบริหาร โดยตลอดแต่ก็ยังไม่พบสิ่งผิดปกติอะไร ครับ”

(นายชโลม มีศิลป์, สัมภาษณ์, 13 กันยายน 2554)

“คิดว่าทาง อบต.บึงชำอ้อ เขาได้ทำหน้าที่ ในโครงการก่อสร้างต่างๆเช่น สร้างถนน สร้างสะพาน ชาวบ้านได้ประโยชน์ และที่ผ่านมาก็ยังไม่เคยได้ยินว่ามีเรื่องการร้องเรียนกัน แต่เราก็ไม่รู้ว่าเขาจะมีอะไรกันหรือเปล่าละ แต่ทาง อบต.เขาก็จะแจ้งนะถ้าสงสัยเรื่องอะไรก็ให้ไปตรวจสอบ ที่ อบต. ได้”

(นางนันทวัน จันทร์เจริญ, สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2554)

“ผมเป็นคนทำมาหากิน โดยปกติทั่วไปเรื่องการฮ้างงานก็มีอยู่โดยทั่วไป แต่สำหรับผม ได้มาทำงานรับจ้างกับ อบต.บึงชำอ้อหลายโครงการ เมื่อสมัยก่อนก็เคยได้ยินอยู่บ้าง แต่เดี๋ยวนี้ยังไม่เคย ได้ยินครับ อาจจะเป็นเพราะว่า เดี่ยวนี้ผู้รับเหมาส่วนใหญ่ต้องการทำงานและได้รับผลกำไร ถ้าไปเสีย ค่าฮ้างกัน กำไรเหลือไม่เท่าไรหรอก ยิ่งงานราชการเดี๋ยวนี้ก็เข้มงวดเรื่องงานมาก เขาต้องการงานที่ได้ คุณภาพ”

(นายวุฒิชัย เหลืองประดิษฐ์ , สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2554)

“งานก่อสร้างโครงการต่างๆของ อบต.บึงชำอ้อ คิดว่าน่าจะมีประสิทธิภาพดี เพราะว่า น่าจะเป็นเหตุจากทางการเมือง ซึ่งมีการแข่งขันกันสูง ดังนั้น เขาจึงต้องแข่งขันกันในเรื่องของผลงาน และอีกอย่าง สภาเขาก็มีการตรวจสอบกันเข้มข้นด้วย”

(นายสมเกียรติ ชูชมชื่น, สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2554)

4. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่ที่มีปัจจัยมาจาก 3 สาเหตุด้วยกัน คือ

1. “จากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เมื่ออำนาจทางการบริหารเปลี่ยนแปลง นโยบาย การบริหารก็เปลี่ยนแปลงไปประกอบกับ ความรับผิดชอบในตัวบุคคลไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตัวเอง ขอบอยู่ในระบบเดิมๆ หรืออาจเป็นผลมาจากประโยชน์ขัดกัน ตลอดจนเกิดการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบเนื่องจากมีการ โอน ย้าย”

(นายพรชัย ทองสัมฤทธิ์, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2554)

2. “จากความรับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งในส่วนของข้าราชการมักจะไม่ค่อยสนใจ

ในการติดตามเรื่องงาน หรือแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคตลอดถึงการยอมรับเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาในระบบงาน อาทิเช่น ด้านระเบียบกฎหมาย สำหรับประชาชนก็ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม” (นายเลิศ สว่างลัยเล็ก, สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2554)

3. “ในด้านของประชาชน การมีส่วนร่วมยังไม่ให้ความร่วมมือมากเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจมีปัจจัยมาจาก การประกอบอาชีพเป็นสำคัญ และส่วนใหญ่จะมอบหมายหรือแจ้งให้ตัวแทน ผู้นำชุมชน/ หมู่บ้าน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. เป็นผู้จัดการแทน” (นางบุญออม คงมี, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2554)

แนวทางแก้ไข

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีข้อดีอยู่มาก แต่ก็ยังต้องสร้างความเข้าใจอันดีในการใช้สิทธิ์ของประชาชนที่ต้องอยู่ในกรอบกฎหมายโดยไม่ตั้งมั่นอยู่ในการปฏิบัติ จึงต้องมีการสัมมนาอบรมเชิงวิชาการต่อไปรวมถึงการปรับสิ่งต่างๆ ให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติได้อย่างเต็มความสามารถ

2. ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการให้กับผู้บริหารพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ เพื่อให้การปฏิบัติเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนตลอดไป